UAB Universitat Autònoma de Barcelona

VETERINARIS 104

SETEMBRE
OCTUBRE '08

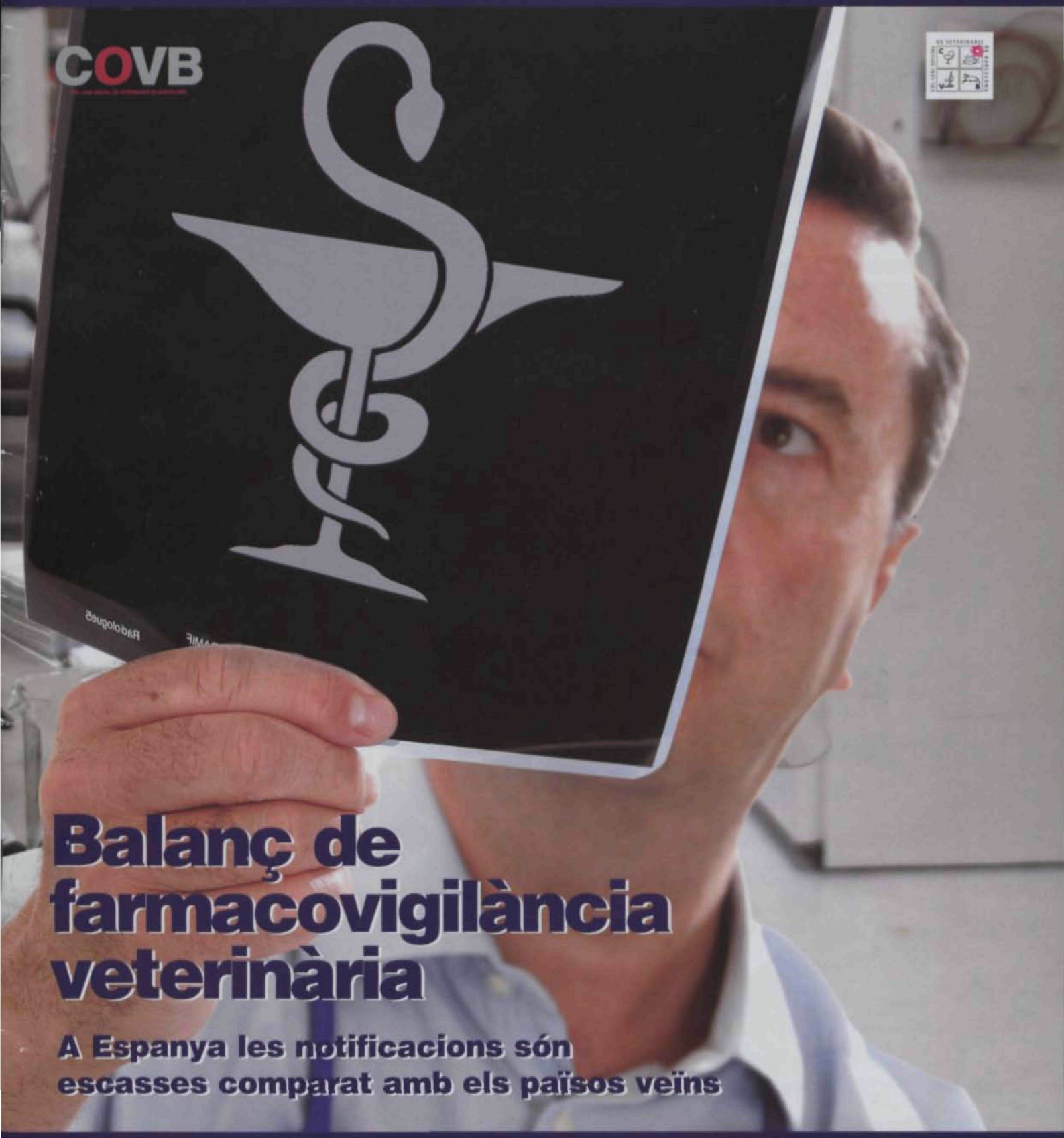

Balanç de farmacovigilància veterinària

A Espanya les notificacions són escasses comparat amb els països veïns

EL COL·LEGI INFORMA

Sant Francesc 2008 va ser un esdeveniment molt emotiu. Francesc Monné i la senyora Pepita van ser homenatjats

PRODUCCIÓ ANIMAL

Esvaïts els dubtes sobre quin document és el que ha d'acompanyar els bovins a l'escorxador

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Applus+
LGAI

Técnicas Moleculares para el Diagnostico Veterinario

902 400 175
935 672 000

gpla@appluscorp.com

Applus+
Campus UAB.
08193 BELLATERRA
(Barcelona)

Servicios

- Sexaje de aves por PCR
- PBFD
- *Chlamydophila psittaci*
- Pacheco's Disease (PDV)
- Avian Polyomavirus (AVP)
- *Aspergillus* sp. (Aspergillosis)
- Pigeon circovirus (CoCi)
- Canary circovirus (CaCi)
- Marek's disease (MDV)
- *Mycoplasma gallisepticum*
- Aleutian's disease (ADV)
- Canine Parvovirus (CPV-2)
- *Ehrlichia canis*
- *Mycoplasma haemocanis*
- *Leishmania*
- Feline herpesvirus (FHV-1)
- Feline leukemia virus (FeLV)
- *Chlamydophila felis*
- *Bordetella bronchiseptica*
- AD-PKD
- *Lawsonia intracellularis*
- *Helicobacter*
- *Cryptosporidium*
- *Campylobacter*
- *Salmonella*
- *Listeria monocytogenes*
- *E. coli*
- Banco de ADN

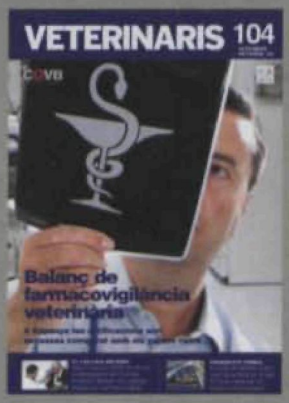

VETERINARIS
104

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Biblioteca de Veterinària

REVISTA DEL COVB

NÚM. **104** SETEMBRE- OCTUBRE'08

Consell de redacció: Francesc Monné, Marcel Gramé, Francesc Masoller i Elena Oller (COVB), Enric Freire, Marian Mateo i Vilma Fernández (Tnaltea-Grupo ADI)

Redacció: Marian Mateo, Vilma Fernández,Bernat Garau, Pere Nin i Sara Fernández (Grupo ADI)

Disseny i maquetació: Didac Catalán, Miriam Figueras

Edit: COVB

Impressió i distribució: Grupo ADI

Dipòsit legal: B-43.999-96.
Preu: 3,60 euros.

Exemplar gratuït per als col·legiats

La revista no comparteix necessàriament l'opinió expressada pels autors dels diversos articles

EDITORIAL

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Compromisos i principis de la professió entre companys i amb la societat

Les notícies que llegim tots els dies en els diaris i que mirem i escoltem en els mitjans audiovisuals són preocupants. Gairebé tots els titulars fan referència a la mateixa qüestió general i comuna: la crisi econòmica mundial, la recessió, els expedients de regulació de l'ocupació a algunes empreses, l'augment de l'atur, etc. Realment no són bones notícies i no les hem de perdre de vista, tot i que és important mantenir la calma, com quan t'enfrontes a una cirurgia complicada. Poden sorgir tot tipus d'imprevistos, però el més encertat és mantenir el cap serè i despert. Només quan l'estat d'ànim és l'adequat es poden fer bé les coses. L'ètica, la responsabilitat, la professionalitat i el seny són qualitats que han d'acompanyar sempre l'exercici de la veterinària en totes les branques.

Ens agrada fer bé les coses, estar al dia i plantejar reptes de futur, com ja vam comentar en el darrer número de la revista. Veure les situacions complicades com una oportunitat i no com una condemna i no perdre de vista les normes deontològiques de la professió. Malgrat que de vegades la temptació pot ser gran, ha de ser el nostre senyal d'identitat. Ser responsables amb nosaltres mateixos i amb la resta de companys sense recórrer a comportaments poc adequats o deslleials, més que una elecció ha de ser un compromís i un principi.

ENS AGRADA FER BÉ LES COSES, ESTAR AL DIA I PLANTEJAR REPTES DE FUTUR

D'altra banda, estem obligats a ser responsables amb la societat. Però tenim una funció de farmacovigilants que no està funcionant del tot bé. Hem tingut coneixement, estudiant les xifres de l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris i parlant amb els responsables de farmacovigilància veterinària, que no estem al mateix nivell que la resta de països del nostre entorn. Tot i estar en les mateixes condicions, la xifra de notificacions a Espanya està realment lluny de la dels nostres veïns. I la raó no s'entén des de cap punt de vista. Ja no serveixen les reflexions de falta de costum, de desconeixement, de manca de recursos o d'informació. La farmacovigilància és una actuació més entre les nostres funcions i dur a terme una notificació de SAR (sospita de reacció adversa) amb un informe sòlid i complet, amb tota la documentació i les proves que puguem aportar, no solament pot comportar un avenç, sinó també el complement de la informació de la fitxa tècnica d'un medicament per evitar sorpreses desagradables en un futur.

ACTUALITAT VETERINÀRIA
RELLEU A L'IRTA 05

TEMA DEL MES
LES XIFRES I LES NORMES DE LA FARMACOVIGILÀNCIA VETERINÀRIA A ESPANYA 06

ANIMALS DE COMPANYIA
LA REALITAT DELS CENTRES D'ACOLLIDA 10

SEGURETAT ALIMENTÀRIA
QUÈ ES FA EN EL CENTRE DE NOVES TECNOLOGIES I PROCESSOS ALIMENTARIS 12

PRODUCCIÓ ANIMAL
QUIN ÉS EL DOCUMENT QUE HA D'ACOMPANYAR ELS ANIMALS A L'ESCORXADOR 14

EL COL·LEGI INFORMA
ENTREVISTA A LLUÍS FERRER, RECTOR DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
SANT FRANCESC 2008 16

Catalunya, la comunitat autònoma amb més presència en els Porc d'Or 2008

AQUESTS PREMIS S'HAN CONSOLIDAT ENTRE LES EMPRESES I LES GRANGES DE PORCÍ COM UN RECONEIXEMENT A L'EXCEL·LÈNCIA. LA GALA DE LLIURAMENT HA ESTAT A PAMPLONA

Fins a 81 granges de tot Espanya optaven als premis més prestigiosos del porcí. La comunitat autònoma que ha tingut més presència entre els nominats ha estat Catalunya, on 33 explotacions acumulaven 51 nominacions.

El Porc d'Or de Diamant ha recaigut aquest any a la Granja Casp, de la localitat del mateix nom, a Saragossa.

En canvi, el Premi a la Màxima Productivitat, l'ha aconseguit, per segon any consecutiu, la Granja Castellets, de Taradell (Barcelona), amb una mitjana de 29,53 garrins deslletats per truja i any.

Les explotacions, que s'han dividit en cinc categories, optaven a premi en tres categories: nascuts vius per ventrada, taxa de parts i productivitat numèrica.

Xina es fa responsable de la crisi de la llet contaminada

MÉS DE 54.000 NENS VAN HAVER DE REBRE TRACTAMENT MÈDIC PER HAVER CONSUMIT LLET EN POLS AMB MELAMINA

En una entrevista publicada a la revista Science, Wen Jiabao, el primer ministre xinès, va reconèixer a mitjan mes d'octubre que el Govern central del país asiàtic és parcialment responsable del cas de la llet adulterada.

Durant la xerrada que va mantenir amb l'editor en cap de Science, Bruce Alberts, Wen afirma que "és totalment intolerable sacrificar la salut i la vida de la gent a canvi d'un desenvolupament econòmic temporal".

PRODUCTES EN DUBTE

Les organitzacions internacionals van tenir coneixement de la contaminació de productes lactis amb melamina a la Xina l'11 de setembre. Més de 54.000 nens xinesos van haver de rebre tractament mèdic pel fet d'haver consumit llet en pols contaminada amb melamina; quatre d'ells van morir.

La melamina s'usa habitualment en materials que estan en contacte amb els aliments (com contenidors, etiquetes, etc.) i en l'agricultura com a fertilitzant. Afegida a la llet, la melamina dóna més consistència al líquid, n'eleva els nivells de nitrogen i en falseja els de proteïnes. El cas de la llet adulterada ha tornat a sembrar dubtes a tot el món sobre la qualitat dels productes xinesos, com ja va succeir el 2007. Aleshores es van multiplicar les retirades de productes importats del país asiàtic com joguines, pastes dentifrícies o menjar per a animals.

Wen Jiabao assegura que el Govern enfortirà la legislació perquè tota la fase de producció

Wen Jiabao

alimentària sigui supervisada estrictament. També s'elaborarà un pla per al "renaixement" de la indústria alimentària xinesa afectada seriosament a escala nacional i internacional després d'aquest darrer escàndol alimentari. Desenes de països, entre els quals Espanya, han retirat de les botigues aliments elaborats amb llet importats del país asiàtic.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Josep Mª Monfort nou director del Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària

SUBSTITUÏX AL DR. EN VETERINÀRIA JOSEP TARRAGÓ DESPRÉS DE LA SEVA MARXA VOLUNTÀRIA. TARRAGÓ GAIREBÉ HA COMPLERT 30 ANYS DE SERVEI EN L'ADMINISTRACIÓ CATALANA

El 17 de setembre el Dr. en Ciències Josep Mª Monfort i Bolívar va asumir el càrrec de director general de l'IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària). Monfort acredita un extens currículum professional en el camp de la investigació que ha estat valorat per la comissió, integrada per persones de reconegut prestigi i trajectòria científica, empresarial i administrativa, que va avaluar els candidats que es van presentar a la convocatòria pública per a ocupar la direcció general del IRTA. Per la seva banda, Josep Tarragó ha manifestat que ha estat un gran honor i privilegi haver pogut servir a Catalunya tots aquests anys; ha agraït als diferents governs i consellers la confiança que li han fet mereixedor i ha reconegut la col·laboració de tots aquells que, al llarg dels anys, han treballat i col·laborat amb ell en la tasca de crear, fer créixer i consolidar l'IRTA.

Josep Tarragó, Joaquim Llena i Josep Mª Monfort.

El certificat complementari de protecció dels medicaments no allarga la patent

ÉS UN TÍTOL DE PROPIETAT DISTINT QUE SUSTITUEIX A LA PATENT UN COP CADUCADA NO LI AMPLIA LA VIDA

El 2 d'octubre va tenir lloc a Barcelona la Jornada sobre l'Obtenció del Certificat Complementari de Protecció dels Medicaments (CCPM), organitzada per la Fundació José Pons.

Entre els ponents va estar Carlos Velasco Nieto, cap de l'àrea d'examen de patents químiques de l'Oficina Espanyola de Patents i Marques, que va oferir una exposició general sobre el CCPM. Durant la seva intervenció va destacar que la inversió en R+D que fa la indústria farmacèutica perquè un medicament vegi la llum oscil·la entre els 600 i els 900 milions d'euros.

"El CCPM és una pròrroga de fins a 5 anys en funció del període transcorregut des de l'entrada en vigor de la patent fins a l'obtenció del permís de comercialització del producte", va assenyalar Velasco Nieto.

NO VÀLID PER A COMBINACIONS

Trevor Cook, advocat especialista en el Regne Unit, va abordar en profunditat els problemes jurídics- pràctics i va apuntar que no existeix CCPM quan es tracta d'un únic principi actiu antic tret que sigui part d'una nova combinació de principis actius reals; per exemple un producte basat en una combinació. Per part seva, Nicolás Ruiz, director de Propiedad Industrial de Laboratorios Dr. Esteve, va aclarir que el CCPM és un títol de propietat distint que sustitueix a la patent que protegeix un medicament un cop caducada i que en cap cás li allarga la vida.

Futura explosió demogràfica a l'Europa dels 27

Es preveu que el 2035 la població augmentarà fins als 521 milions d'habitants. Segons un informe de l'Eurostat (Oficina Estadística de la Comunitat Europea) en el qual es detalla la projecció poblacional per al període comprès entre el 2008 i el 2060, l'Europa dels 27 registrarà una explosió demogràfica des d'ara fins al 2035. Concretament, es preveu que, dels actuals 495 milions d'habitants, s'arribarà als 521 milions.

No obstant això, aquesta tendència alcista es veurà truncada cap a l'any 2060, quan la demografia descendirà fins als 506 milions. A més, s'espera que el nombre anual de naixements disminuirà durant els pròxims 52 anys; les morts augmentaran en el mateix període i superaran els naixements a partir del 2015. D'aquesta manera, el creixement poblacional serà degut a una migració neta positiva.

Base de dades per a fàrmacs veterinaris

L'Administració d'aliments i fàrmacs (FDA) dels Estats Units ha publicat una nova base de dades per a tots els medicaments veterinaris aprovats al país. Aquesta base de dades es diu *Animal Drugs @* FDA i és d'accés públic via Internet a través de l'adreça:
<http://www.accessdata.fda.gov/scripts/animaldrugsatfda/>.

El cercador facilita recerques tant simples com avançades mitjançant criteris específics com ingredients, propietari, dosatge, espècie i indicació, entre d'altres.

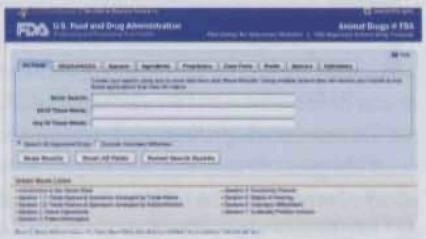

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Som farmacovigilants

La farmacovigilància veterinària a Espanya encara no efectua prou notificacions comparat amb altres països de la UE

VILMA FERNÁNDEZ Redacció

Els medicaments no són infal·libles. De fet, es poden millorar constantment, sobretot corregint reaccions adverses tant en animals com en persones. Aquesta és una de les feines del laboratori farmacèutic. Tanmateix, els professionals sanitaris tenen l'obligació de notificar una sospita de reacció adversa (SAR) a l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (AEMPS) o al laboratori propietari del medicament que se suposa que ha causat la SAR. Quan es du a terme una notificació de SAR, s'està fent farmacovigilància, és a dir, el seguiment dels possibles efectes adversos dels medicaments.

TAMBÉ ELS VETERINARIS

Si un veterinari té informació sobre la falta de l'eficàcia esperada d'un medicament, l'ús no previst, la validesa del temps d'espera o els problemes ambientals derivats de l'ús d'aquest, ho ha de notificar. "Els veterinaris que exerceixen al nostre país, com la resta de professionals sanitaris, estan obligats per la legislació nacional a notificar totes les SAR. Ho poden fer a l'AEMPS o al laboratori propietari del medicament que se suposa que ha causat la SAR. Però no ho han de notificar a l'Agència Euro-

ESTRUCTURA I RESULTATS DE FARMACOVIGILÀNCIA VETERINÀRIA

SISTEMA INTEGRAT PER:
L'AEMPS, les comunitats autònomes i els professionals sanitaris. Un comitè tècnic com a òrgan col·legiat unifica els criteris de funcionament i avalua els senyals detectats pel sistema.

TERMINIS DE NOTIFICACIÓ

Veterinaris:
la llei no estableix un termini màxim per notificar la SAR. Però no comunicar-la està considerat una infracció greu sancionada entre els 30.001 i els 90.000 euros.

Laboratori farmacèutic:
ha de registrar la SAR i notificar-la electrònicament a l'AEMPS en un termini no superior als 15 dies següents a partir de la data en què tingui coneixement (en cas de SAR greus que han tingut lloc en animals o persones a Espanya).

AEMPS:
si rep un informe per SAR l'ha de registrar i reexpedir, d'una banda, al laboratori titular de l'autorització en un termini no superior a 15 dies naturals, i, de l'altra, a l'EMEA en el mateix termini.

Comunitats autònomes:
han de registrar la SAR a la base de dades del sistema de farmacovigilància veterinària en un termini màxim de 20 dies des que es coneix, excepte en els casos que siguin greus i de reaccions en les persones. Aleshores, el termini es redueix a 10 dies naturals.

SAR VETERINÀRIES MÉS NOTIFICADES
Els grups terapèutics que figuren amb més freqüència en les SAR són els antiparasitaris externs, els antiinflamatoris no esteroidals, els antimicrobians i les vacunes. Els principals problemes notificats són: reaccions anafilactiques, problemes digestius, problemes neurològics (convulsions, etc.) i presumptes faltes d'eficàcia.

Espècies més afectades (2007)

Canina: 738 SAR

Felina: 276 SAR

Ovina: 92 SAR

Bovina: 69 SAR

Cabres: 33 SAR

Aus: 20 SAR

En persones
274 SAR notificades en persones per causa de medicament veterinari (2007).

pea de Medicaments (EMEA), a la qual només transmeten les notificacions les autoritats dels estats membres o els laboratoris en unes circumstàncies concretes", ha explicat Ramiro Casimiro, cap del servei de farmacovigilància veterinària de l'AEMPS, a Veterinaris.

Es recomana fer la notificació a través del formulari europeu d'ús exclusiu per a veterinaris anomenat "targeta verda". S'ha d'enviar per correu, per fax o per via electrònica a l'AEMPS si s'utilitza la base de dades VIGÍA-VET, una aplicació en línia que, des del 2004, conté tota la informació de reaccions adverses de medicaments veterinaris, tant en animals com en humans, amb l'objectiu de tenir elements per prendre decisions a l'hora d'utilitzar aquests medicaments.

Una altra base de dades en línia és la de l'EMEA, Eudravigilance, tot i que els professionals sanitaris no poden notificar a través d'aquesta. Es va crear el 2001 i fins ara gairebé només ha estat emprada per les autoritats nacionals i, recentment, per alguns laboratoris.

> No comunicar una SAR està considerat una infracció greu i es pot sancionar

RD 1246/2008

En la Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, es crea el Sistema Espanyol de Farmacovigilància de Medicaments Veterinaris, i en el Reial decret 1246/2008, de 18 de juliol, se n'estableix el desenvolupament.

Aquest Reial decret, que ja està en vigor, introdueix moltes altres novetats en relació amb els medicaments veterinaris, com les següents: l'obligació dels laboratoris d'incloure en l'expedient de registre una descripció detallada del seu sistema de farmacovigilància i la necessitat de mantenir-lo actualitzat; la modificació dels ritmes de presentació dels informes periòdics de seguretat (IPS), ja que al començament s'han de presentar cada sis mesos, i l'increment del pes de la farmacovigilància en eliminar la caducitat de les autoritzacions de comercialització després de la primera renovació. Per llei, no es poden elaborar estudis després de l'autorització per promoure la prescripció dels medicaments veterinaris. A més, s'hi ha inclòs l'obligació de notificar al sistema la possible transmissió d'agents infecciosos amb els medicaments.

EL SISTEMA I ELS TERMINIS

El Sistema Espanyol de Farmacovigilància de Medicaments Veterinaris està integrat per l'AEMPS, les comunitats autònomes i els professionals sanitaris. Un

Els gossos són l'espècie de la qual es notifiquen més SAR.

comitè tècnic com a òrgan col·legiat unifica els criteris de funcionament i avalua els senyals detectats pel sistema. Hi participen les comunitats autònomes i el Ministeri de Medi Ambient, i Medi Rural i Marí, a més de l'AEMPS, tot i que encara no ha estat constituït.

"El sistema abasta qualsevol tipus de SAR, independentment de si l'ús del medicament ha estat d'acord amb l'autorització de comercialització o no", explica el cap del servei de farmacovigilància veterinària de l'Agència Espanyola del Medicament.

Quant als terminis establerts per fer les notificacions, hi ha una petita varietat de terminis: pel que fa als veterinaris, la llei no estableix un termini màxim per notificar la SAR. No obstant això, no comunicar-la està considerat com una infracció greu i es pot sancionar, depenent de la gravetat, amb quantitats que oscil·len entre els 30.001 i els 90.000 euros. En canvi, el laboratori Laboratori farmacèutic: ha de registrar la SAR i notificar-la electrònicament a l'AEMPS en un termini no superior als 15 dies següents a partir de la data en què tingui coneixement (en cas de SAR greus que han tingut lloc en animals o persones a Espanya).

A Espanya 373 SAR notificades el 2007, davant de les més de 3.000 de França o GB

Com a dada d'interès, cal assenyalar que el RD 1246/2008 obliga els laboratoris farmacèutics a contractar una persona qualificada adequadament com a responsable de la farmacovigilància veterinària. "En la majoria de casos és un titulat en veterinària. Amb menys freqüència, aquesta tasca, la desenvolupen farmacèutics o biòlegs", comenta Casimiro.

L'AEMPS mateix, en cas de rebre un informe per SAR, l'ha de registrar i reexpedir, d'una banda, al laboratori titular de l'autorització en un termini no superior a 15 dies naturals, i, de l'altra, a l'EMEA en el mateix termini.

Finalment, els òrgans competents de les comunitats autònomes haurien de registrar la SAR en la base de dades del sistema de farmacovigilància veterinària en un termini màxim de 20 dies des que es coneix, excepte en els casos que siguin greus i de reaccions en les persones. Aleshores, el termini es redueix a 10 dies naturals.

ESCASSA NOTIFICACIÓ

Curiosament, malgrat que es compta amb les mateixes condicions tècniques i professionals, les notificacions de SAR en farmacovigilància veterinària a Espanya encara estan molt per sota de la resta de països de la UE. "Si comparem els nivells de notificació a Espanya (373 SAR notificades el 2007), davant de les més de 3.000 a països com Alemanya, França o el Regne Unit, aquesta diferència tan gran no es pot justificar partint de les escasses desigualtats que pugui haver en el nombre de tractaments de medicaments seguits al nostre país en comparació amb aquests socis comunitaris.

Les possibles causes que expliquen aquestes diferències són difícils de saber amb exactitud. En part pot ser degut a la falta de tradició de notificar les SAR, o a la falta d'informació de com fer-ho. No obstant això, aquestes raons cada dia perden més pes, ja que no podem oblidar que l'obligació de notificar les SAR va quedar establerta per la Llei del medicament de l'any 1990 i que els últims anys, l'AEMPS ha dut a terme un important esforç per informar els professionals sanitaris a través de cursos, jornades, etc.", destaca Casimiro.

ELS MÉS FREQÜENTS

Segons les dades de l'AEMPS, els grups terapèutics que figuren amb més freqüència a les SAR són els antiparasitaris externs, els antiinflamatoris no esteroïdals, els antimicrobians i les vacunes. Els principals problemes notificats són: reaccions anafilàctiques, problemes digestius, problemes neurològics (convulsions, etc.) i presumptes faltes d'eficàcia.

Segons el butlletí de farmacovigilància veterinària de l'AEMPS, per espècies, el 2007 la que va registrar més notificacions per SAR va ser la canina: van sumar 738 SAR, una xifra molt per sobre de les 276 que es van comunicar per a felins, la segona espècie en el rànquing. En producció animal hi ha més equilibri: 92 SAR per als ovins; 69 per als bovins; 33 per al cabrum, i 20 per a l'aviram. "Pel que fa a l'origen de les notificacions, la gran majoria procedeixen dels laboratoris titulars de les autoritzacions de comercialització; la resta, dels professionals sanitaris, fonamentalment veterinaris. Només excepcionalment s'han rebut notificacions d'altres notificadors, com propietaris d'animals i ramaders", s'assenyala en el butlletí.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

L'ENTREVISTA

ALFONSO LAS HERAS

Director tècnic de Veterindustria

"Tenim un sistema harmonitzat"

Hi havia algun sistema de bones pràctiques en farmacovigilància veterinària que apliquessin les empreses farmacèutiques anterior al RD 1246/2008?

L'any 2004 la federació europea sectorial (IFAH Europa) va desenvolupar la Guia de bones pràctiques de farmacovigilància veterinària. El desenvolupament de la guia va comportar un gran pas en la bona direcció cap a la consolidació de la farmacovigilància veterinària a Espanya, en la qual tant l'Administració com el sector estem compromesos.

Què han hagut de canviar els laboratoris farmacèutics per adaptar-se al RD 1246/2008?

La publicació del Reial decret no ha representat un repte crucial per a les empreses, atès que ja estaven treballant amb aquests requisits en els procediments europeus en els quals era aplicable la Directiva comunitària. És més, el canvi que han registrat ha estat cap a millor, ja que ara tenim un sistema harmonitzat partint dels mateixos requisits.

Quina ha estat la gran novetat per al treball diari?

La major flexibilitat que obre el nou Reial decret en idiomes. Les empreses poden remetre certes parts dels expedients en anglès sense necessitat d'haver de traduir tot al castellà.

· SOLUCIÓN ORAL ·

paracetamol s.p.

s.p. veterinaria

Ctra. Reus-Vinyols Km. 4,1 - Ap. Correos, 60 - Teléfono 977 850 170* - Fax 977 850 405 - 43330 RIUDOMS (Tarragona)

www.spveterinaria.com

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Afecta la crisi als CAAC?

Els CAAC (centres d'acollida d'animals de companyia) continuen massificats i s'espera que la baixada de la capacitat adquisitiva estimuli l'adopció

BERNAT GARAU Redacció

El 2007 es van recollir a Catalunya 15.500 animals abandonats

La crisi econòmica que travessa actualment el país està afectant gairebé tots els àmbits de la societat. La manca de confiança econòmica es tradueix en manca de liquiditat als bancs, restricció dels crèdits i, com a conseqüència, menys diners a la butxaca dels ciutadans. Aquesta situació es veu agreujada per l'increment de la inflació.

Però, com afecta la caiguda del poder adquisitiu de les famílies en els seus hàbits envers l'adquisició, l'adopció o, fins i tot, l'abandonament d'animals de companyia? Actualment, a tres de cada deu llars barcelonines viu un animal, segons dades de l'Agència de Salut Pública de Barcelona. Això indica un volum total de mascotes força considerable a la ciutat. A aquesta xifra s'ha de sumar la dels animals refugiats als diferents centres d'acollida. El 2007 hi havia 15.500 animals recollits a Catalunya, la tercera comunitat autònoma en nombre d'animals abandonats, per darrere d'Andalusia (22.000) i Madrid (17.000). A més, cal saber que es gasten més de 50 MEUR anuals a causa de la irresponsabilitat de les persones que abandonen les mascotes, segons un estudi del Departament de Medi Ambient

LA SITUACIÓ ALS CENTRES

L'únic CAAC de titularitat municipal a Barcelona ciutat recull cada mes entre 100 i 150 animals abandonats, gestiona entre 60 i 70 adopcions i retorna als propietaris uns 40 animals. Així, les xifres són més aviat justetes, però mes rere mes la massificació a la gossera va augmentant, com succeeix pràcticament a tots els centres de Catalunya. Segons dades de l'Ajuntament de Barcelona, el nombre d'adopcions dutes a terme als diferents centres de la ciutat va caure un 30 % al llarg del 2007. Tot i així, aquests centres estan mas-

Els centres estan massificats i superen d'un 30 % la capacitat, segons ha denunciat el COVB

sificats i superen, a hores d'ara, d'un 30 % la capacitat, tal com ha denunciat el COVB. Concretament, al CAAC de Barcelona es van recollir, entre el gener i el setembre del 2008, 1.145 gossos. Durant aquest mateix període, s'hi van fer 653 adopcions i 407 retorns als propietaris. El resultat del balanç és un superàvit d'uns 100 gossos. Si ho comparem amb anys anteriors, veiem una baixada de les adopcions lenta però contínua: 1.377 el 2004, 1.343 el 2005, 1.298 el 2006 i 1.137 el 2007.

CRISI I ADOPCIONS

Malgrat això, fonts de la Fundació Affinity pensen que, per a les gosseres, "l'escenari de crisi econòmica pot ser fins i tot positiu, atès que pot dinamitzar el flux de sortida". És a dir, que davant la caiguda del nivell adquisitiu, la gent interessada a incorporar a la seva vida un nou animal de companyia es pot decantar per l'adopció en lloc de fer-ho per la compra. La presidenta de l'Associació de Defensa dels Drets de l'Animal (ADDA), Carme Méndez, no comparteix aquesta visió i entén que la decisió de "donar una segona oportunitat a un animal" a través de l'adopció està "per damunt de qualsevol càlcul econòmic" i que té més a veure amb la "solidaritat i la consciència" de la persona que adopta. "Un animal", sentencia Méndez, "no es pot valorar econòmicament".

Affinity i ADDA sí que coincideixen a negar que la crisi econòmica pugui disparar els abandonaments. "Cada vegada hi ha més control sobre aquestes conductes i més conscienciació i responsabilitat de la societat", afirmen des d'Affinity. Méndez es mostra "totalment a favor" d'iniciatives com el microxip o les plaques identificadores, que ajuden a reduir els abandonaments.

L'EFECTE DEL MICROXIP

Les dades del CAAC de Barcelona mostren un augment progressiu dels retorns dels animals perduts als propietaris, que van passar dels 439 del 2004 als 568 del 2007. Sembla que la implantació progressiva del microxip identificador als animals de companyia va donant els seus fruits, malgrat les diverses polèmiques que han acompanyat la implantació d'aquest. No obstant això, segons l'*Estudi anual de l'abandonament de la Fundació Affinity* corresponent al 2007, dels 109.000 gossos i 24.000 gats recollits al carrer a tot Espanya durant aquell any, només el 18 % dels gossos i el 3 % dels gats portaven el microxip. Aquest dispositiu permet localitzar amb facilitat els animals perduts i identificar els propietaris que abandonen la seva mascota d'una manera irresponsable.

L'any augmentat els retorns d'animals perduts als propietaris

> Cada vegada hi ha més control sobre els abandonaments i més responsabilitat entre els propietaris

EUTANÀSIA I ESTERILITZACIÓ

Quant als sacrificis d'animals a les gosseres, la normativa vigent des de gener del 2007, que és molt estricta, ha reduït considerablement el nombre de sacrificis als centres d'acollida de Catalunya, però també ha generat polèmiques a municipis com Palafolls o Malgrat, atès que els seus alcaldes han defensat l'eutanàsia davant la saturació a les gosseres. Un altre article polèmic de la Llei ha estat el relatiu a l'esterilització obligatòria dels animals de companyia per evitar la reproducció incontrolada i reduir els abandonaments. Aquesta mesura ha estat debatuda pel col·lectiu veterinari, que ha aportat evidències científiques dels riscos que comporta aquesta intervenció quan es practica en edats primerenques.

El Saló Animaladda 2008 aconsegueix prop de 400 adopcions

La darrera edició del Saló Animaladda pel Benestar i la Defensa de l'Animal Abandonat, celebrada entre el 10 i el 12 d'octubre a Barcelona, va tenir un "balanç molt positiu", en paraules de Carme Méndez, presidenta de l'associació impulsora de l'esdeveniment, ADDA (Associació per a la Defensa dels Drets dels Animals). Durant els tres dies que va durar el Saló, es van portar a terme 200 adopcions, una xifra molt superior a les 141 de l'edició anterior. A més, s'hi han d'afegir les adopcions fetes després de la fira, unes 200 més segons calcula l'ADDA. Méndez va explicar que, enguany, les adopcions han estat "molt equilibrades", amb "pràcticament un 50 % de gossos i un 50 % de gats". A més, també s'ha registrat l'adopció d'una fura. Les entitats i els centres participants a l'Animaladda 2008 han representat uns 2.000 animals.

Segons Méndez, es tracta d'un "esdeveniment únic que ha inspirat altres iniciatives a diferents municipis", com ara la celebració del Dia de l'Adopció. Segons la presidenta de l'ADDA, aquest tipus d'accions serveix per "mentalitzar i conscienciar la gent sobre l'adopció" i la tinença responsable d'animals de companyia.

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

VILMA FERNÁNDEZ Redacció / **HUGO FERNÁNDEZ** Fotografia

Avantguarda alimentària

El CENTA (Centre de Noves Tecnologies i Processos Alimentaris) fa recerca destinada a la innovació de la indústria alimentària

Altes pressions hidrostàtiques, microones, radiofreqüències, plasma fred, polsos lumínics, TC (tomografia computada), RMN (ressonància magnètica nuclear), QDS (*quick-dry-slice*), assecatge dinàmic, etc. són només algunes de les tecnologies que s'apliquen diàriament al CENTA i que estan totalment fora del nostre imaginari professional i quotidià.

Tot i que presentat així sembla un lloc de ciència ficció (un terç hospital, un terç laboratori i un terç fàbrica), en realitat és un dels centres de recerca de processos i tecnologies alimentàries més avançats del món. L'aspecte més innovador del CENTA de Monells és que "es tracta d'un centre de recerca per a estudis de mercat d'aliments sòlids (amb els líquids treballarem en una nova planta a partir del primer trimestre del 2009), en el qual es du a terme tot el procés industrial, des que es recull el producte fins que arriba a la taula del consumidor", explica Narcís Grèbol, gerent del CENTA de Monells. De fet, el disseny de l'edifici, que funciona com una plata pilot, és el d'una fàbrica dedicada i orientada al processament i la transformació d'aliments. Els productes entren al complex com ho farien en qualsevol altra indústria alimentària, mitjançant un moll de càrrega-descàrrega, i hi tenen unes cambres per emmagatzemar el producte.

AMB VISIÓ D'INDÚSTRIA

El CENTA és una fundació privada en la qual participen, com a patrons institucionals, l'IRTA (Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries), el CIDEM (Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial) i la UdG (la Universitat de Girona), juntament amb 17 associacions, federacions i empreses del sector. És un centre de recerca aplicada dedicat a les noves tecnologies de tractament i processament d'aliments que alberga la majoria de les tecnologies més prometedores que hi ha actualment en el camp de l'alimentació.

Aquest desplegament de recursos té un objectiu bàsic: investigar per a la innovació alimentària dels processos industrials en

És una fundació privada en la qual participen com patrons institucionals el Irta, el Cidem i la UDG

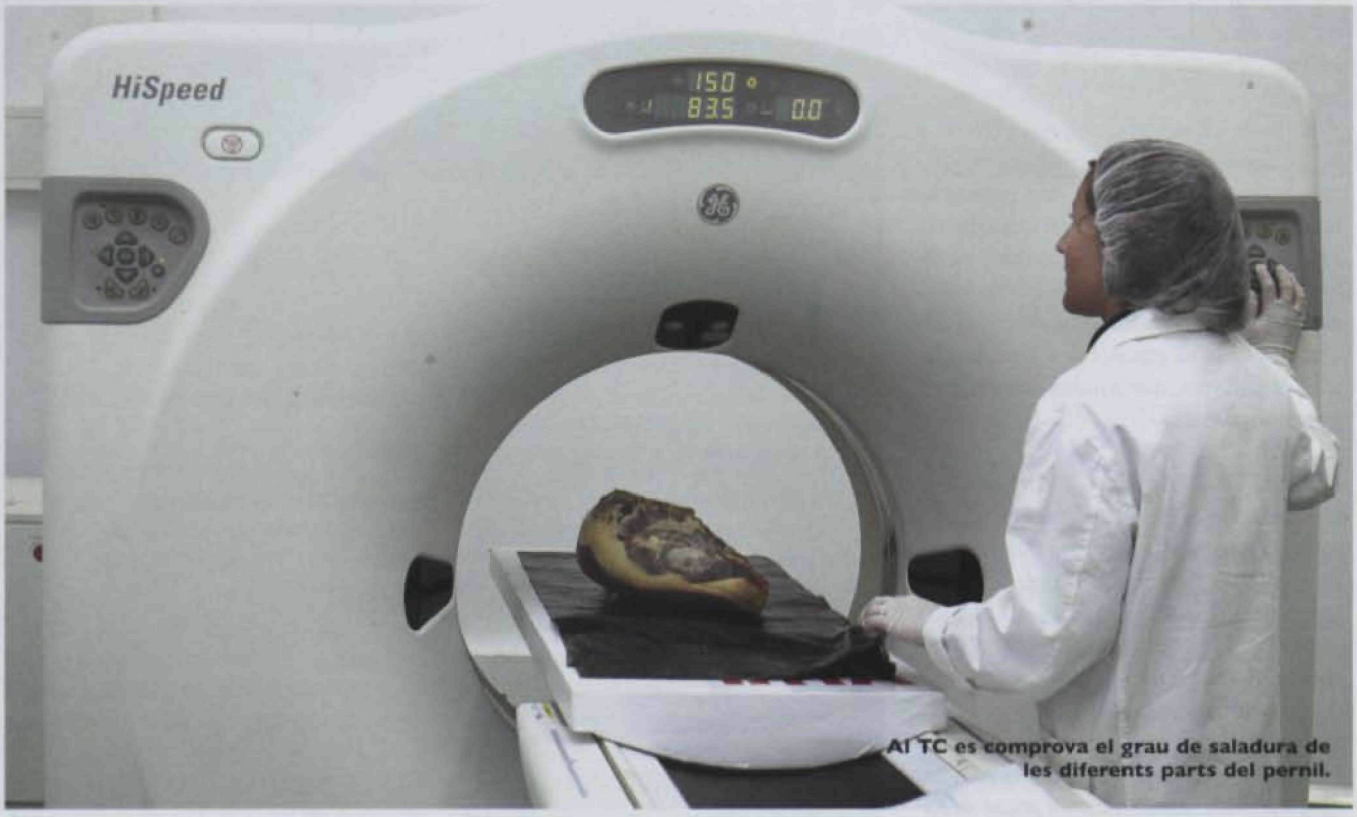

Al TC es comprova el grau de saladura de les diferents parts del pernil.

UAB Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Biblioteca de Veterinària

alimentació. "Som proveïdors de solucions", assenyala Narcís Grèbol, "treballem amb tecnologies que ja es poden aplicar a escala industrial, per la qual cosa disposem dels equips per fer-ne la demostració i el desenvolupament".

Així, entre les actuacions que desenvolupen actualment hi ha l'assecatge dinàmic dels embotits, un procés durant el qual no només es mou l'aire sinó que també hi ha una zona d'assecatge interior. El sistema té uns sensors que asseguren que el procés s'ajusta a la capacitat del producte per ser assecat. Actualment, l'assecatge dinàmic està en procés de ser patentat.

FOSSA DE LES MARIANNES

Una altra de les tecnologies més espectaculars és la d'altes pressions, que garanteix que els productes estan lliures de patògens, la qual cosa representa un avenç molt significatiu en el camp de la seguretat alimentària. En la fossa de les Mariannes, el lloc més profund de la Terra, hi ha una pressió de 1.100 bars. D'altra banda, actualment diverses indústries alimentàries apliquen a alguns dels seus productes pressions de 6.000 bars, una xifra que es queda curta si la comparem amb els 9.000 bars que ja s'estan aplicant al CENTA.

La indústria alimentària té un interès especial per les altes pressions, ja que els microorganismes sota pressió pateixen efectes a les membranes i intracel·lulars, com poden ser la cristal·lització de fosfolípids, la pèrdua de flexibilitat, el trencament de les membranes, la desactivació de les funcions d'obtenció d'energia i de transport de ions, la coagulació de proteïnes citoplasmàtiques, el col·lapse de vacúols, la modificació de mitocondris, la desnaturalització d'enzims responsables de la síntesi, etc. Això comporta que, en un aliment cru, un bacteri com la Listeria monocytogenes quedi totalment desactivada i ja no representi cap risc per a la salut pública.

La tecnologia de processament d'aliments per alta pressió permet exportar pernils o embotits adobats a països com el Japó, Austràlia o els Estats Units. "Les barreres sanitàries dels mercats es poden superar en garantir un producte innocu", comenta el gerent del CENTA.

Però aquest no és l'únic avantatge de les altes pressions. En eliminar l'activitat de microorganismes en cru facilita la comercialització de productes frescos amb una data de caducitat molt posterior a la que els correspondria en condicions normals. Gràcies a les altes pressions podem trobar a les neveres dels supermercats (envasats, això sí) ostres crues que duren setmanes o plats preparats industrialment llestos per escalfar-los al microones.

Tenint en compte tot això, es pot pensar que la seguretat alimentària està fent passos de gegant cap a un sistema d'excel·lència industrial. "Si les empreses poden garantir la innocuïtat dels aliments, els veterinaris higienistes es podran dedicar a fer auditories de gestió de la seguretat alimentària. No serà el professional qui se'n responsabilitzi, sinó que ho farà l'empresa per complet", reflexiona Grèbol.

Narcís Grèbol, gerent del CENTA de Monells (Girona).

Les altes pressions fan que els microorganismes sota pressió pateixen efectes sobre les membranes i efectes intracelulares

Impacte a Frankfurt

El QDS (*quick-drying-system*) és una de les màquines que ha desenvolupat aquest centre juntament amb Metalquimia, una de les empreses capdavanteres en tecnologia industrial alimentària, amb seu a Girona. Va causar sensació l'any 2007 a la fira de processos industrials de tractament de la carn més important del món: l'IFFA.

Es tracta d'un sistema que permet l'assecatge ràpid (en 48 hores) d'embotits que no són d'alta gamma. La clau és que el producte ha de tenir un gruix limitat abans de treure l'aigua de dins cap a fora.

UAB Universitat Autònoma de Barcelona

Amb certificat veterinari

L'annex XI del Reial decret 3454/2000 continuarà en vigor fins que la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional no emetrà una sentència definitiva

Declaració del/de la responsable - titular de l'explotació /
Declaración del/de la responsable - titular de la explotación

Dades de l'explotació / *Datos de la explotación*

Nom i cognoms del/de la ☐ responsable - ☐ titular[1] / *Nombre y apellidos del/de* ☐ *la responsable* - ☐ *titular*[1] — NIF/CIF

Nom de l'explotació / *Nombre de la explotación* — Marca oficial / *Marca oficial*

Adreça de l'explotació / *Dirección de la explotación* — Municipi / *Municipio*

Provincia / *Provincia* — Telèfon / *Teléfono*

Dades del trasllat / *Datos del traslado*

Espècie animal / *Especie animal*

☐ Bovina / *Bovina* ☐ Ovina / *Ovina* ☐ Cabrum / *Caprina*[1]

Data prevista de trasllat / *Fecha prevista de traslado*

Escorxador de destinació / *Matadero de destinación*

DECLARO, que els animals esmentats / ***DECLARO**, que los animales citados:*

1. ☐ Han estat tractats amb medicaments autoritzats i han respectat els temps d'espera prescrits[1] / *Han estado tratados con medicamentos autorizados y han respetado los tiempos de espera prescritos.*[1]
2. ☐ No han estat tractats amb medicaments autoritzats[1] / *No han estado tratados con medicamentos autorizados.*[1]
3. En els últims trenta dies no s'ha produït en l'explotació cap incidència que faci pensar en la presència d'una malaltia de declaració obligatòria de les incloses en l'article 5.1.a.1 del Reial decret 147/1993, de 29 de gener, pel qual s'estableixen les condicions sanitàries de producció i comercialització de carns fresques, que pugui fer als animals no aptes per al sacrifici amb destinació al consum humà. /

   En los últimos treinta días no se ha producido en la explotación ninguna incidencia que haga pensar en la presencia de una enfermedad de declaración obligatoria de las incluidas en el artículo 5.1.a.1 del Real Decreto 147/1993, de 29 de enero, por el que se establecen las condiciones sanitarias de producción y comercialización de carnes frescas, que pueda hacer a los animales no aptos para el sacrificio con destino al consumo humano.

Segons consta en el registre de l'explotació o en altra documentació legalment exigible / *Según consta en el registro de la explotación, u otra documentación legalmente exigible.*

Així mateix declaro que/ *Así mismo declaro que:*

4. ☐ Conec i dono la meva conformitat perquè les dades personals contingudes en la declaració, siguin incloses en fitxers automatitzats i utilitzats d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de les dades de caràcter personal./ *Conozco y doy mi conformidad para que los datos personales contenidos en la declaración, sean incluidos en ficheros automatizados y utilizados conforme a la Ley orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de los datos de carácter personal.*

Localitat i data / *Localidad y fecha*

Signatura / *Firma*

Anvers i revers del document que ha d'acompanyar els animals a l'escorxador.

Redacció

Té lloc la mesura cautelar que ha instat la part actora. En conseqüència, s'ha acordat la suspensió de la vigència de l'Ordre PRE/2893/2007, de 5 d'octubre", segons publica el Butlletí Oficial de l'Estat en l'edició del 8 d'agost de 2008. D'aquesta manera recull, tal com estipula el procediment administratiu, la interlocutòria de la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional, que va suspendre, per raons de seguretat alimentària i garantia de la salut dels consumidors, l'Ordre ministerial del 5 d'octubre de 2007, que suprimia el certificat veterinari que ha d'acompanyar els animals que són traslladats a l'escorxador.

L'Ordre ministerial pretenia respondre a la reclamació dels ramaders que consideren el certificat veterinari un requisit totalment prescindible, ja que creuen que ha de ser el ramader mateix qui certifiqui la idoneïtat dels animals que ha criat per al consum humà.

> L'Ordre ministerial pretenia respondre a la reclamació dels ramaders

VIA JUDICIAL

El Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya (CGCVE) va recórrer contra aquesta Ordre i va sol·licitar-ne la suspensió cautelar. El CGCVE sosté que aquesta disposició incorre en nul·litat de ple dret, atès que contravé a una normativa de rang superior com és la comunitària, concretament, el Reglament (CE) número 853/2004 del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, que estableix normes específiques d'hi-

giene dels aliments d'origen animal.
En el recurs es raonava que l'Ordre ministerial incideix negativament en l'interès públic, atès que afecta la seguretat alimentària i la garantia de la salut dels consumidors. I recordava, a més, que el Tribunal de Primera Instància de la Unió Europea, davant una denúncia de França, el setembre de 2007 ja havia suspès cautelarment la flexibilització de mesures per al control de l'EEB adoptades per la Comissió Europea, i havia dictaminat que aquesta flexibilització "representa un perill per a la salut humana". A més, s'incidia que l'Estat espanyol havia incomplert l'obligació d'informar prèviament la Comissió de la Unió Europea sobre la norma objecte de recurs perquè la institució pogués examinar-ne la compatibilitat amb la normativa comunitària.
En conseqüència, la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional ha estimat la petició del Consell General i ha declarat que té lloc la mesura cautelar de suspensió de la vigència de l'Ordre objecte de recurs "sense prejutjar el fons del problema". Això vol dir que, fins que el tribunal no emetrà una sentència definitiva, l'annex XI del Reial decret 3454/2000 continuarà en vigor a tot l'Estat espanyol.
La resolució judicial planteja dubtes sobre quin ha de ser el document que ha d'acompanyar els remugants a l'escorxador. Un col·legiat va consultar-ho al COVB i aquest, mitjançant el Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya (CCVC), va aconseguir la resposta del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural (DAR) de la Generalitat: l'annex XI (reproduït al costat) és l'únic document vàlid per acompanyar els animals a l'escorxador.

La decisió de l'Audiència no ha agradat el sector ramader.

En el recurs es raonava que l'Ordre ministerial incideix negativament en l'interès públic

ANNEX XI

És una autorització sanitària que fa referència als animals de l'espècie bovina, ovina i caprina destinats a escorxadors. Inclou una llista de diverses malalties que figuren en el Reial decret 147/93, a més de l'EEB. Addicionalment, es consignen els temps d'espera prescrits per a tractaments amb medicaments que s'han de respectar. El veterinari subscriu un certificat en el qual fa constar textualment que els animals que es refereixen "es consideren aptes per ser sacrificats amb destinació al consum humà".

Cronologia

Any 2000. El Reial decret 3454/2000 estableix i regula el Programa integral coordinat de vigilància i control de les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals. El decret afegeix un document, l'annex XI, que és una autorització sanitària signada per un veterinari que garanteix que els animals són aptes per al consum humà.

Octubre del 2007. El Ministeri de la Presidència aprova l'Ordre 2893, de 5 d'octubre, que suprimeix el certificat veterinari que ha d'acompanyar els animals que són traslladats a l'escorxador; substitueix l'autorització del veterinari per una declaració signada pel responsable/titular de l'explotació ramadera. El CGCVE recorre contra la decisió governamental.

Maig del 2008. La sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional suspèn l'Ordre 2893, de 5 d'octubre cautelarment per raons de seguretat alimentària i garantia de la salut dels consumidors.

Agost del 2008. El BOE publica la resolució judicial.
Setembre del 2008. Un col·legiat consulta al COVB quin és el document que ha d'acompanyar els animals a l'escorxador. El COVB fa la consulta al DAR a través del CCVC.

Octubre del 2008. El CCVC reenvia la resposta del DAR al COVB. El document és el que es reprodueix al costat d'aquestes línies.

Anys 2010-2011?. Possible resolució definitiva de la sala contenciosa administrativa de l'Audiència Nacional.

L'ENTREVISTA

LLUÍS FERRER I CAUBET

Rector de la Universitat Autònoma de Barcelona

"Ciència i salut animal no són estudis de veterinària ni tenen competències veterinàries"

VILMA FERNÁNDEZ Redacció **ANA PALMA** Fotografia

És veterinari i professor. L'any 2009, possiblement després del Nadal, deixarà el despatx que ha ocupat durant els darrers set anys: el del rector de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

Lluís Ferrer en el seu despatx de l'UAB.

Quin és el balanç d'aquests set anys com a rector?

Han estat set anys molt intensos, de forta dedicació a la Universitat. Treballar per a la UAB dóna moltes satisfaccions. S'ha aprofundit força en el model d'universitat d'investigació que vol ser l'Autònoma: d'una banda, hem enfortit el campus de recerca amb la incorporació de nous centres (s'ha posat en marxa un centre de recerca en nanotecnologia, se n'inaugurarà un altre de recerca de sanitat animal, s'està acabant el centre de recerca d'agrogenòmica, etc.). A més, s'ha impulsat molt la internacionalització: hem fet una carrera acadèmica orientada a captar talent de l'exterior, oberta i gens endogàmica. També hem avançat molt en el model social de la Universitat; la UAB té una fundació que ha crescut molt aquests set anys amb programes per a la discapacitat i de voluntariat, entre d'altres.

Tot i que no és responsabilitat de la Universitat, com a rector, què li sembla que els universitaris d'ara no superin el llistó gramatical de fa dècades, segons el qual si es feien dues faltes d'ortografia o tres de puntuació se suspenia?

No és un problema general de tots els universitaris. És veritat que el patró de formació dels universitaris ha canviat; fa 25 anys, era impensable, perquè l'ortografia, la gramàtica i la redacció es treballava més en tots els nivells educatius. Ara l'ús de l'ordinador, del mòbil i de les noves tecnologies ha forçat una certa relaxació. Hem de tornar a treballar en tots els nivells, des de l'escola fins al doctorat, per aconseguir un bon coneixement escrit i oral de totes les llengües (català, castellà, anglès, etc.). Cal recuperar tot el rigor.

> Hem de tornar a treballar a tots els nivells en l'ús correcte de la llengua escrita i oral

L'aplicació del Pla de Bolonya no està sent del tot pacífica. Com s'està vivint el canvi a la Universitat?

Hi ha un grup petit d'estudiants que fa una protesta molt activa, i això és el que ha sortit en els mitjans de comunicació. Però és un grup que no només està en desacord amb el Pla de Bolonya, sinó que potser també ho està amb el model de societat que tenim. Això és legítim.

Però també hi ha col·lectius més amplis

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

als quals preocupa el canvi que comporta el Pla, i això és raonable. El professorat i l'alumnat estan preocupats perquè és un canvi molt important que requereix més recursos econòmics, i per al qual hem de tenir les eines necessàries i la formació adequada i aplicar-ho a diferents estudis i facultats. Aquests canvis, evidentment, generen tensions. Però si s'aplica bé, i amb els recursos suficients, el Pla de Bolonya serà una millora en la formació universitària superior. És un tipus d'ensenyament de més qualitat i valor. A més, l'elaboració d'una xarxa d'universitats públiques europees en la qual els estudiants es puguin moure és un pas endavant importantíssim.

Quins avantatges té el Pla de Bolonya? Hi ha estudiants que valoren el fet que no podran estudiar, fins i tot hi ha antics universitaris que opinen que amb el Pla de Bolonya no podran tornar a la Universitat.

El nou model de l'Espai Europeu d'Educació Superior impulsa un sistema d'estudis al llarg de tota la vida, de manera que es pugui estudiar, incorporar-se al mercat laboral, tornar a estudiar, estudiar un màster o en règim de temps parcial. Té en compte el reconeixement de tots els estudis. El sistema de crèdits és homologable a tota la Unió Europea; l'estudiant va acumulant cursos i crèdits que se li van reconeixent.

És cert que el sistema de treball demana una dedicació i, en alguns casos, una intensa relació professor-estudiant i que canvia el model tradicional, sobretot el del sud d'Europa (Espanya, Itàlia, França i Portugal), basat en classes i exàmens. Cal trobar fórmules diverses, perquè hi haurà estudiants que avançaran més lentament. Nosaltres, a la UAB, a l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell, hem posat en marxa vies de progressió lenta.

En el col·lectiu veterinari no ha agradat gaire la creació del títol universitari de ciència i salut animal (CSA) de Lleida, atès que aquests estudiants, un cop hauran superat els estudis de CSA, podran accedir a places dels dos últims anys de la Facultat de Veterinària de la UAB, i l'opinió és que encara hi haurà més titulats en una professió ja molt saturada.

Torna el professor

Vol tornar a fer de professor de veterinària. Ara mateix assegura que no li queden ganes d'ocupar un càrrec públic. Tot i que està satisfet dels seus resultats com a rector de la UAB, l'únic que vol és reciclar-se, estudiar, investigar i ensenyar. Un cop haurà fet el traspàs al pròxim equip de govern, Lluís Ferrer viatjarà al Canadà, on passarà un any com a alumne i investigador.

No espera que el proper equip de govern de la UAB faci el mateix que ell, perquè en canviar les persones també canvia el plantejament, ja que "cadascú té el seu taranná".

La Facultat de Veterinària de la UAB continuarà formant el mateix nombre de veterinaris

CSA no són estudis de veterinària, i els alumnes no tenen competències veterinàries ni poden exercir de veterinaris. És un títol semblant al que ja hi ha a molts països anglosaxons i que es diu animal science (zootècnia o producció animal).

Els titulats tenen capacitat per portar explotacions i per treballar a l'empresa agropecuària. El que s'ha fet és acordar que fins un màxim de 30 persones l'any puguin accedir als estudis de veterinària, de la qual s'ha reduït el nombre de places d'ingrés, per la qual cosa la facultat de la UAB continuarà formant el mateix nombre de veterinaris.

I com és possible que no s'hagi comptat amb l'organització col·legial veterinària?

No és un títol de veterinària, sinó un títol reconvertit de pèrit agrícola i sanitat agropecuària de la Universitat de Lleida, i van considerar que no calia parlar-ne. De tota manera, ara estem fent un ajust del pla d'estudis perquè no creï confusió amb veterinària i hem comptat amb l'organització col·legial: d'una banda, hem parlat amb el president del Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya (CGCVE); de l'altra, la planificació dels estudis es fa conjuntament amb persones del Col·legi de Veterinaris. Jo he mantingut una reunió amb el rector de Lleida en la qual ha quedat clar que CSA no tindrà competències veterinàries. Per tant, el pla d'estudis s'acabarà de definir amb el coneixement de la professió veterinària.

S'ha ampliat l'Hospital Clínic Veterinari de la UAB. Durant un temps, aquest equipament va aixecar sospites entre especialistes de petits animals que opinaven que els feia la competència.

És un hospital veterinari únic a Espanya pels serveis i per la missió que té; d'una banda, perquè s'hi fa docència i, de l'altra, pel fet que la Facultat de la UAB és l'única que forma especialistes veterinaris d'acord amb el sistema europeu de col·legi especialista. És un sistema homologat a la Unió Europea que consisteix en quatre anys de dedicació intensiva a la formació clínica. A més, també s'hi investiga. Precisament ara s'estan duent a terme unes proves de teràpia gènica per a la diabetis dels gossos.

La consulta és una part petita del que fem a l'hospital. Jo penso que ha de ser una riquesa i un orgull per al sistema de clíniques veterinàries de Catalunya. L'efecte que té sobre el nombre de visites d'una clínica qualsevol és mínim.

Quin paper creu que han de tenir ara els col·legis professionals?

En la majoria de casos avancen cap a la modernització i cap al que demana la professió: facilitar el bon exercici professional amb formació continuada, informació als col·legiats i taules de negociació per a problemes professionals compartits i elaborar codis deontològics, ètics, etc.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Maria Teresa Mora, presidenta del COVB, brinda amb alguns dels assistents a la festa.

Alta emotivitat a la festa dels veterinaris de Barcelona

Francesc Monné va ser nomenat president d'honor. També es va concedir un diploma d'agraïment a María Gracia García

VILMA FERNÁNDEZ Redacció / **HUGO FERNÁNDEZ** Fotografia

L'edició 2008 de la festa patronal de Sant Francesc d'Assís ha estat la primera en la qual la nova presidenta del Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona (COVB), Maria Teresa Mora, ha actuat com a amfitriona. La festa va tenir lloc el 4 d'octubre a la localitat de Sitges. En el breu discurs de presentació que va fer Mora, va agrair l'assistència a totes les persones presents, especialment als més joves. "No sé si ho faré bé, encara que la intenció hi és", va dir referint-se a la seva nova missió al capdavant del COVB.

En l'apartat d'homenatges, Maria Teresa Mora va començar amb la primera gran sorpresa del dia i va dir: "La història en ocasions està plena de grans noms, de grans personalitats, de famosos... i de persones que passen sense fer soroll. Una d'aquestes persones és María Gracia García, coneguda per la família veterinària com a senyora Pepita. És un personatge important al Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona: va començar a treballar amb el COVB el 1965; ella i el seu marit Joan, que ens va deixar el 1974, van ser un matrimoni que va treballar per al Col·legi. Joan va gestionar milers de cròtals, a més de dur totes les tasques administratives, mentre que la senyora Pepita s'encarregava de mantenir el Col·legi a punt.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Per tot això, avui li lliurem un diploma d'agraïment, l'escut del COVB i un petit obsequi". L'homenatjada, molt emocionada, va manifestar a totes les persones presents que els veterinaris han estat la seva segona família i que sentia un gran efecte per tots els professionals i les seves dones. "No sé si podré venir l'any que ve, però si puc fer-ho, hi seré", va concloure María Gracia García.

MEDALLES

A continuació, el programa de la celebració incloïa el lliurament de medalles de plata i diplomes que acrediten els veterinaris col·legiats que acaben de complir 65 anys i compten, com a mínim, amb 25 anys de col·legiació. En aquesta edició van ser guardonats Francesc Lleonar Roca i Eduard Torres. Un cop es van lliurar les medalles de plata, es va homenatjar els col·legiats emèrits, aquells que han complert 50 anys de col·legiació. Aquest any van rebre la medalla d'or del COVB i el diploma acreditatiu Pere Balfagon Esteban, Josep Montañés Altura i Anastasi Pascual Rodón.

PRESIDENT D'HONOR

La gran sorpresa, sobretot per a l'homenatjat, va ser el nomenament de Francesc Monné i Orga com a president d'honor del COVB. Després que el juny d'aquest any abandonés la presidència del Col·legi, que ha ocupat en tres ocasions, la darrera del 2001 al 2008, el juliol del 2008 va ser escollit president de la Comissió Permanent del Consell de Col·legis Veterinaris de Catalunya (CCVC).

El CCVC és l'organització que reuneix els col·legis professionals veterinaris de les quatre províncies catalanes.

"La història en ocasions està plena de grans noms, de grans personalitats... i de persones que passen sense fer soroll."

President d'honor

Monné, visiblement emocionat, va recollir el guardó i va recordar que continua treballant "per la professió veterinària des del CCVC, tot i que he de reconèixer que estic satisfet dels avenços que hem assolit al Col·legi de Barcelona durant els últims vuit anys". Francesc Monné s'ha imposat, entre altres objectius, optimitzar l'arxiu d'identificació d'animals de companyia de Catalunya.

EL SITGES DE RUSIÑOL

Sant Francesc 2008 va tenir com a escenari la vila marinera de Sitges, en plena costa del Garraf. La jornada va començar amb una missa a l'església de Sant Bartomeu i Santa Tecla; després es va passar a la part més lúdica i cultural: la visita als museus de Cau Ferrat i Maricel.

El palau de Maricel, al costat del Racó de la calma, acull la pinacoteca municipal, que reuneix obres d'artistes vinculats a la vila des del Romanticisme fins al segle XX, especialment dels representants de l'anomenada escola luminista, com Joan Roig i Soler o Arcadi Mas i Fontdevila. Entre els modernistes destaquen Santiago Rusiñol, Joaquim de Miró i Ramon Casas.

Les referències a Santiago Rusiñol durant la visita als dos museus són constants. El pintor i escriptor barceloní va arribar a Sitges el 1891, on va comprar dues cases de pescadors, Can Faula i Can Sense. El 1984 les va unir totes dues i va crear el Cau Ferrat, un dels punts de referència del Modernisme a Catalunya.

Reconeixements 2008

President d'honor:
Francesc Monné i Orga

Diploma d'agraïment:
Maria Gràcia Garcia Martos
German Sancho Cordero

Col·legiats emèrits:
Anastasi Pascual Rodón
Jaume Garriga Sampons
Josep Montañés Altura
Lluís Casas Casanovas
Pere Balfagon Esteban

Medalla de plata
Antoni Espadamala Codina
Vicente Gaya Santiago
Josep Gou Torrent
Miguel Herreros Roca
Eduard Torres Fernández

AGENDA Formació

Monografia: "Monografia: Traumatologia-Ortopèdia del membre posterior (casos clínics)". 14 de gener de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Ponent: Josep Font Grau (Hospital Veterinari Canis de Girona)
Programa:
- Traumatologia-Ortopèdia del membre posterior (casos clínics)
- Discussió de casos aportats pels assistents
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert.

Monografia: "Diagnòstic i tractament de les malalties pancreàtiques". 21 de gener de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Ponent: Marta Planellas (Hospital Clínic Veterinari - UAB)
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert.

Monografia: "Dermatologia. Piodèrmies en el gos". 9 de febrer de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Ponent: Laura Ordeix, llicenciada en veterinària (UAB, 1996). Diploma en dermatologia per la *European College of Veterinary Dermatology*
Programa:
- Piodèrmies superficials
- Piodèrmies profundes
- Pseudopiodèrmies
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert.

Monografia: "Coprologia i serologia". 18 de febrer de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Ponent: Ana Maria Ortuño (Departament de Parasitologia i Malalties Parasitàries. Facultat de Veterinària de la UAB)
Programa:
- Coprologia: presa de mostres; tècniques coprològiques; identificació de les formes de transmissió parasitàries; pseudoparàsits
- Serologia: tècniques serològiques; interpretació de resultats; seroconversió; situacions especials
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert.

Monografia sobre la pròstata. 25 de febrer de 2009 de 9.30 a 13.30 hores Ponent: Josep Arús (Arvivet Veterinaris)
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert

Curs de benestar animal. Del 9 al 13 de març de 2009 de les 16.00 a les 21.00 hores
Organització: Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya i Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona
Lloc: Sala d'actes (COVB)
Preu: 150 euros. Període d'inscripció obert.

Monografia: "Oncologia (quimioteràpia)". 22 d'abril de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Organització: Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya i Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona
Lloc: Sala d'actes (COVB)
Preu: 150 euros. Període d'inscripció obert.

"Buldogs: des de la inseminació fins al naixement". 24 de març de 2009 de 9.30 a 13.30 hores
Ponent: Josep Arús (Arvivet Veterinaris)
Lloc: COVB
Preu per als col·legiats del COVB: 50 euros. Període d'inscripció obert.

DIRECTORI COVB

SECRETARIA
De dilluns a divendres de 9.00 a 20.00 h
Mónica Rodríguez
Telèfon: 932 112 466 ext. 1
covb@covb.es
Tamara Guillén
Telèfon: 932 112 466 ext. 1
secretaria@covb.es

COMPTABILITAT
De dilluns a divendres de 9.00 a 13.00 i de 16.00 a 20.00 h
Andreu Garcia
Telèfon: 932 112 466 ext. 5
depadm@covb.es

BORSA DE TREBALL
De dilluns a divendres d'11.00 a 14.00 h i de 16.00 a 18.00 h
Elizabeth Mata
Telèfon: 932 112 466 ext. 2
apropem@covb.es

FORMACIÓ
De dilluns a divendres de 9.00 a 14.00 h i de 16.00 a 18.00 h
Marta Palau
Telèfon: 932 112 466 ext. 3
depformacio@covb.es

ASSESSORIA JURÍDICA
De dilluns a divendres de 9.00 a 14.00 h i de 16.00 a 20.00 h
Elena Oller
Telèfon: 932 112 466 ext. 4
depjuridic@covb.es

ASSEGURANCES
Divendres de 10.00 a 13.00 h
Rosa Ordóñez
Telèfon: 932 112 466 ext. 7
info@seguros.com

MARQUETING
De dilluns a divendres de 9.00 a 14.00 i de 16.00 a 18.00 h
Ferran Alcaraz
Telèfon: 932 112 466 ext. 8
depinformatic@covb.es

INSPECTOR DE CLÍNIQUES
Dimecres de 16.00 a 20.00 h
Francesc Olives
Telèfon: 932 112 466 ext. 9
comitecliniques@covb.es

SERVEI DE REGISTRE DE L'AIAC A BARCELONA
De dilluns a divendres de 9.00 a 14.00 h
Luis Benito
Telèfon: 932 112 466
lbenito@covb.es

GERÈNCIA
Francesc Masoller
Telèfon: 932 112 466 ext. 1
fmasoller@covb.es

CENTRALETA 932 112 466
FAX 932 121 208

BREUS

Simposi a Roma

Els protocols de vacunació, el reforç de la immunitat de les vaques en la fase final de la gestació i la metafilaxi en grups de caps de bestiar espanyols van ser alguns dels nous aspectes que van analitzar els científics i els veterinaris en un simposi sobre malaltia respiratòria bovina organitzat per Intervet/Schering-Plough a Roma el passat mes de juny. Una altra qüestió innovadora que es va plantejar durant l'esdeveniment va ser l'estudi de vacunació de vaques en període sec en una explotació de vaques lleteres quatre setmanes abans del part.

Donació de 85.000 euros a protectores d'animals

La Lliga Protectora d'Animals i Plantes de Sabadell (Barcelona) i l'Associació Protectora d'Animals de la Riera de l'Ebre (Tarragona) són dues de les organitzacions protectores d'animals que han aconseguit finançament dins del programa d'ajudes Fundació Affinity.

La iniciativa consisteix en 15 ajudes d'un valor no superior a 6.000 euros cadascuna destinades a dur a terme projectes dirigits a la protecció i el benestar dels gossos i el gats abandonats. Un cop tancat el termini per presentar candidatures, el 15 de setembre, la Fundació ha donat a conèixer els 15 destinataris de les ajudes, que en total han ascendit a 85.000 euros.

Els principals criteris que ha tingut en compte la Fundació Affinity en l'elecció dels projectes han estat quatre: que fossin iniciatives pensades per promoure adopcions de gossos i gats; projectes destinats a millores o ampliacions del refugi o les instal·lacions; campanyes destinades a la captació de fons per als centres, o iniciatives per promoure la tinença responsable d'animals. És el segon any que es convoca aquesta iniciativa.

Campanya "1 euro per la teva foto"

El Forum Bayer va iniciar la campanya de prevenció "Una foto, 1 euro contra la leishmaniosi" com a continuació de la tasca informativa i de conscienciació sobre la importància de les malalties canines de transmissió per paràsits (CVBD [canine vector-borne diseases]), especialment sobre la leishmaniosi. La campanya consisteix en el següent: per cada persona que enviï una foto amb el seu gos a Forum Bayer mitjançant un SMS amb foto, web, correu electrònic o correu postal, Bayer donarà 1 euro per a la prevenció de la leishmaniosi. Els diners recaptats a través de les fotos que s'aniran rebent es destinaran, concretament, a la prevenció de la leishmaniosi en gossos de gossera, mitjançant l'aportació de tractaments preventius en forma de pipeta. Forum Bayer ja compta amb més de 2.500 adherits.

Nou web per a Virbac a Espanya

La nova pàgina web de Virbac, oberta a tots els usuaris, ha estat creada per informar i per establir una comunicació interactiva. En l'àrea "Els nostres clients" hi ha informació específica per a cada tipus d'usuari, segons si és veterinari, ajudant tècnic veterinari (ATV), propietari, ramader o productor de pinso, a més d'un vademècum de patologies, en el qual es troben els productes Virbac agrupats segons la patologia per a la qual estan destinats.

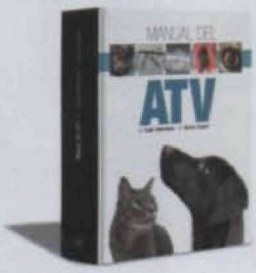

Darreres novetats de Multimédica Ediciones

Multimédica Ediciones Veterinarias acaba de presentar les darreres novetats: El Manual del ATV i l'Atlas en color de oftalmología veterinaria. La primera és una font de coneixement completa que inclou tota la informació que necessita saber un ATV.

Aquest llibre ajuda a afrontar i a superar amb èxit qualsevol dificultat, i això fa que sigui molt senzill establir un pla de treball correcte i ràpid. El llibre permet comprendre ràpidament totes les especialitats veterinàries en un format manejable.

L'*Atlas en color de oftalmología veterinaria* proporciona una representació visual dels processos i les malalties oftalmològiques més freqüents que es troben en totes les espècies domèstiques i en els animals exòtics.

És una eina poderosa per a estudiants i per a clínics per observar els teixits oftàlmics en diversos estadis de malaltia. Un text de resum acompanya les fotografies i proporciona la informació clínica necessària per ajudar el lector a interpretar l'estat de la malaltia.

La guia pràctica

La informació dels proveïdors del sector veterinari, al seu abast

ASSEGURANCES I ENTITATS FINANCERES

Agrupación Mutual Aseguradora

Gran Via de les Corts Catalanes, 630, 2a planta
08007 Barcelona
Tel. 93 412 04 92
Fax: 93 317 92 98
bcn@amaseguros.com
www.amaseguros.com

Asepeyo

Angli, 38-40
Barcelona
Tel. 902 151 002
www.asepeyo.es

Tecnocrèdit

Pl. Catalunya, 1
08201 Sabadell
Tel. 93 728 90 12
Fax: 93 591 60 50
www.tecnocredit.com

ASSESSORAMENT I CONTROL DE RAIGS X I FORMACIÓ

Unitat tècnica de protecció radiològica

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
Edifici M - Campus UAB
819 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès) Barcelona
Tel. 93 581 34 52
Fax: 93 581 32 32
utpr@uab.es
www.uab.es/s-unitat-tecnica-proteccio-radiologica/

EQUIPS D'IDENTIFICACIÓ

Avid Microchip de España, S.L.

Miquel i Badia, 2-4 Baixos
08024 Barcelona
Tel. 93 284 93 39
Fax: 93 284 93 90
info@avidesp.com
www.avidesp.com

EQUIPS I PRODUCTES DE DIAGNÒSTIC I INSTRUMENTACIÓ

Bastos Medical, S.L.

Colonia Galobart, s/n
08270 Navarcles
(Barcelona)
Tel. 902 320 310
Fax. 93 831 04 26
www.medica-vet.com

LABORATORIS D'ANÀLISIS

Laboratorios Anabiol, S.A.

Ciencias, 91-93 P.I. Pedrosa
08908 L'Hospitalet de Llobregat
(Barcelona)
Tel. 93 264 93 70
Fax: 93 264 93 72
anabiol@adv.es
www.anabiol.com

LABORATORIS FARMACÈUTICS

Laboratorios Calier S.A.

Alta Ribagorza, 6-8
08820 - El Prat de Llobregat
(Barcelona)
Tel. 93 506 91 00
Fax: 93 506 91 91
laboratorios@calier.es
www.calier.es

Laboratorios Maymó S.A.

Via Augusta, 302
08017 Barcelona
Tel. 93 237 02 20
Fax: 93 206 43 81
comercial@maymo.es
www.maymo.es

Merial Laboratorios, S.A

Tarragona, 161 locales D/E
08014 Barcelona
Tel. 93 292 83 83
Fax 93 292 83 89
http/es.merial.com

Novartis Sanidad Animal S.L.

Marina, 206 6a. planta
08013 Barcelona
Tel. 93 306 48 48
Fax: 93 306 47 13
infovet.anesba@ah.novartis.com
www.novartis.es

Química Farmacéutica Bayer, S.L.

División AH / Dpto.Animales de Compañía
Avda.Baix Llobregat, 3-5
08970 Sant Joan Despi (Barcelona)
Tel. 93 495 68 01
Fax: 93 495 68 76
www.bayervet.net

S.P. Veterinaria, S.A.

Ctra. Reus-Vinyols, km. 4,1
Apartado de Correos, 60
43330 - Riudoms
(Tarragona)
Tel. 97 785 01 70
Fax: 97 785 04 05
info@spveterinaria.com
www.spveterinaria.com

Virbac, S.A.

Àngel Guimerà, 179-181
08950 Esplugues de Llobregat
(Barcelona)
Tel. 93 470 79 40
Fax: 93 371 91 11
S.A.C. 93 473 58 42
infoclient@virbac.es

MATERIAL QUIRÚRGIC

Centauro

El Maci 08510
Masies de Roda
(Barcelona)
Tel. 93 854 00 00
Fax: 93 850 03 75
centauro@centauro.es
www.centauro.es

NUTRICIÓ ANIMAL

Affinity Petcare

Pl. Xavier Cugat, 2 Edif.D, 2 Planta
Parc Sant Cugat Nord
08190 Sant Cugat del Vallés
(Barcelona)
Tel. 93 492 70 00
Fax: 93 492 70 03
www.advanceveterinary.com

Nestlé Petcare España, S.A.

Polig. Industrial Conde de Sert
08755 Castellbisbal
(Barcelona)
Tel. 93 772 45 00
Fax: 93 772 45 95
info.spain@friskies.nestle.com
www.friskies.com

Royal Canin Ibérica S.A.

Parq. Empre. Albento, V a de los Pobl. 1 edif. 1 edif.B 6ta pla.
28033 Madrid
Tel. 91 449 21 80

TÈCNIQUES MOLECULARS PER AL DIAGNÒSTIC VETERINARI

APPLUS

Campus UAB
08193 BELLATERRA
Tel. 902 400 175
Fax: 935 672 000
gpla@appluscorp.com
www.applus.es

ANUNCIÏ'S A
VETERINARIS
93 254 19 40

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Ahora decide usted...

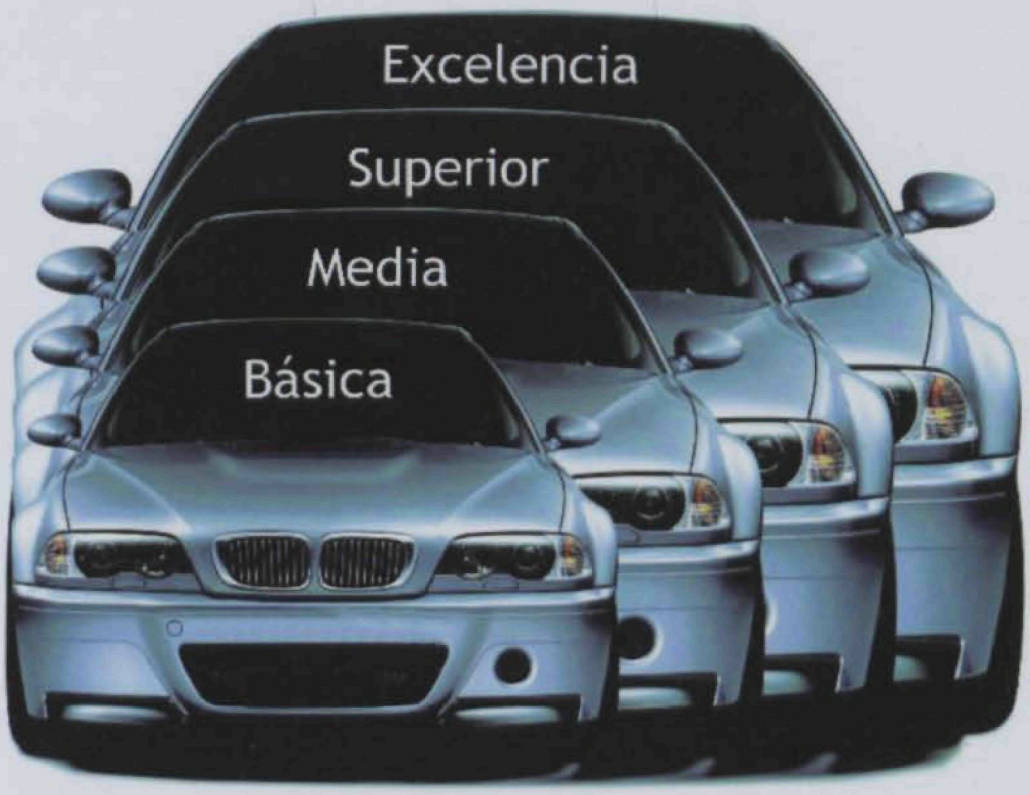

Nadie conoce mejor que usted sus necesidades, por eso, en A.M.A. le ofrecemos **4 modalidades** de seguros para su Automóvil.

Ahora, además, premiamos su fidelidad

Ponemos a su disposición un servicio de Asistencia Jurídica Telefónica Especializada, de manera totalmente gratuita para consultas en los ámbitos personal y profesional

TELÉFONO DE ASISTENCIA JURÍDICA
91 572 44 22

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Biblioteca de Veterinària

A.M.A.
agrupación mutual aseguradora
LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANITARIOS

40 años asegurando a los profesionales sanitarios

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

- A.M.A. Barcelona **934 120 492**

Gran Vía de Las Corts Catalan´s, 613 - 2º 08007 BARCELONA
barcelona@amaseguros.com

- A través de internet: **www.amaseguros.com**

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

TecnoCompte:
tregui tot el suc als seus diners

100% avantatges, 0 comissions

TecnoCompte és el seu compte personal o professional **sense cap tipus de comissió ni despesa d'administració** que li permetrà gestionar la seva economia i accedir a un conjunt de **productes i serveis en condicions preferents,** només per formar part del **Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona.**

0 euros comissió de manteniment(1)
0 euros comissió d'administració(1)
0 euros comissió d'ingrés de xecs
0 euros comissió per l'emissió de la targeta Visa TecnoCredit

TecnoCredit li deixarà un bon gust de boca

Emporti's aquesta espremedora Kenwood de regal(2) en fer-se client de TecnoCredit.

Informi-se'n a qualsevol oficina SabadellAtlántico, trucant al **902 323 555** o a **tecnocredit.com**

(1) Excepte comptes inoperants en un període igual o superior a un any i un saldo igual o inferior a 150 €.

(2) Promoció vàlida fins a finalitzar les existències (500 unitats) per obrir un TecnoCompte amb un saldo mínim de 300 €.

Grup Banc Sabadell

Sabadell Atlántico
El banc dels professionals

TecnoCredit

BS